

Antykorupcja

<https://www.antykorupcja.gov.pl/ak/czy-wiesz-ze/7811,Tomasz-Morus-patron-politykow.html>
2020-09-26, 03:15

Tomasz Morus- patron polityków

W 1533 roku Tomasz Morus (ang. Thomas More), uczonek, polityk, pisarz i lord kanclerz odmówił udziału w koronacji Anny Boleyn na królową Anglii. Odmowa została uznana za akt sprzeciwu wobec przyszłej królowej i mimo iż nie istnieją dokumenty opisujące jej reakcję, to uważa się, że byłoby do niej całkiem niepodobne zostawić zniewagę bez echa.

Wkrótce okazało się, że pewien sukiennik, niejaki John Parnell, skierował skargę do króla, donosząc, iż Tomasz w czasie pełnienia funkcji Izby Lordów, wydał wyrok przeciw niemu, za co otrzymał od żony adwersarza jako *łapówkę* - wielki złoty kielich. Król zaważwał Morusa, by wytłumaczył się z zarzutów. Ten twierdził, że natarczywość tej pani była tak ogromna, iż z grzeczności nie odmówił przyjęcia kielicha. Niezwłocznie nalał doń wina, wzniósł toast za zdrowie szczodrej kobiety i, mimo jej sprzeciwu, zwrócił podarunek.¹

Innym razem, pani Croacker, bardzo bogata kobieta, zjawiała się u Morusa, który wydał wyrok przeciw Lordowi Arundel. Ofiarowała ona Morusowi parę rękawiczek, wewnątrz których znajdowało się czterdzieści aniołów.² Tomasz z podziękowaniem przyjął rękawice, ale odmówił pieniędzy twierdząc: "Pani, ponieważ byłoby sprzeczne z dobrymi manierami odmówienie przyjęcia od kobiety noworocznego prezentu, stąd jest mi niezmiernie miło przyjąć te rękawiczki. Ale, co się zaś tyczy ich podszevky - absolutnie odmawiam".

Takie oświadczenie zmusiło panią Croacker do wzięcia monet z powrotem.³

Mimo że niektóre z zarzutów o korupcję miały być postawione pod naciskiem ojca Anny Boleyn hrabiego Wiltshire, Morus z oskarżeń wyszedł z honorem, ośmieszając tych, którzy chcieli go pogrążyć.⁴ Jednak wiadomość od córki o oddaleniu zarzutów skomentował: "quod differtur, non aufertur" - co się odwlecze, to nie uciecze⁵. Okazało się to proroctwem. 13 kwietnia 1534 roku

Morusa raz jeszcze wezwano przed komisję, by przysięgł swoje poparcie wobec Aktu sukcesji. Morus zaakceptował prawo Parlamentu do uznania Anny Boleyn za prawowitą królową Anglii, ale uparcie odmawiał, wraz z biskupem Rochester - Janem Fisherem, złożenia przysięgi, której preambuła była antypapieska. 4 dni później Morus został uwięziony w Londyńskiej Wieży, gdzie przygotował "Dialog o pociesze przeciw utrapieniu". Podczas pobytu w więzieniu, kilkakrotnie odwiedził go Tomasz Cromwell, namawiając do złożenia przysięgi, czego jednak Morus stanowczo odmawiał.

1 lipca 1535 roku, w obecności Lorda Kanclerza - sir Tomasza Audley'a, a także ojca, wuja i brata Anny Boleyn, odbył się proces Tomasza Morusa. Jak wskazuje autor biografii Morusa, stając przed ławą sędziów w Westminster Hall musiał on wiedzieć, że nie uniknie śmierci. A to z tej prostej przyczyny, że sędziowie nigdy nie wysuwali oskarżeń wobec osób wysokiego stanu, nie mając pewności, że uznają ich za winnych, a przy tym byli jednocześnie prokuratorami i obrońcami oskarżonych.⁶ W takich okolicznościach Tomasz Morus został uznany winnym najpoważniejszej zdrady i skazany na śmierć. 6 lipca dokonano egzekucji przez ścięcie, a jego głowę umieszczono na palu przy Moście Londyńskim.⁷

W 1886 roku Tomasz Morus został beatyfikowany, a w 1935 roku pod wpływem petycji angielskich katolików, kanonizowany razem z Fischerem. Jan Paweł II w 2000 roku ustanowił Tomasza Morusa patronem mężów stanu i polityków.

¹ O podobnym przypadku wspomina Jan Stanisław Jabłonowski w bajce „Sędzia i srebrne flasze”. Morus – „Kanclerz angielski, a w obyczajach człek prawie anielski” - miał odesłać łapówkę w postaci dwóch srebrnych flaszek, z powrotem do ofiarodawcy za: Janusz Tazbir „Tomasz Morus a Polska” <http://www.thomasmore.pl/strona.php?jezyk=pl&sciezka=patron4> (29.06.2011).

² złote anioły – monety z wizerunkiem archanioła walczącego ze smokiem po raz pierwszy pojawiły się w Anglii w 1465 roku za panowania króla Edwarda IV. Złote anioły były najpopularniejszą monetą Anglii u schyłku epoki średniowiecza.

³ “The Mirror of literature, amusement, and instruction”, Zeszyt 16, Reuben Percy, John Timbs, wyd. J. Limbird, Londyn 1830, s. 86, także w “A Thomas Moore Source Book” ed. Gerard W.Wegemer, Stephen W.Smith, wyd. CUA Press, 2004, s.46. Wzmianka o tym zdarzeniu w odniesieniu do pieniędzy na rękawiczki (ang. glove-money), jako zapłaty dla urzędnika sądowego znajduje się również w książce „Hand of Destiny” C. J. S. Thompsona, wyd. Kessinger Publishing, 2003 s.113.

⁴ Thomas Boylen hrabia Wiltshire po odrzuceniu oskarżeń miał rzec ““Lo my Lords, lo, did I not tell you that you should find this matter true?” w “The life of Thomas More”, cz. III, aut. William Roper na <http://roper.classicauthors.net/WithTheLifeOfMore/WithTheLifeOfMore3.html>,(29.06.2011) zob. też: “Thomas More. A biography”, Richard Marius, wyd. Collins, Londyn 1986, s. 453.

⁵ "The Life and Death of Sir Thomas Moore, Lord High-Chancellor of England in the reign of king Henry the VIIIth", aut. William Roper, wyd. Pater Noster Row dla C. Davis, Londyn 1731, s. 80; William Roper (ur. około roku 1498, zm. 1578) angielski biograf Tomasza Morusa, był mężem jego córki – Małgorzaty i autorem biografii, będącej odniesieniem dla późniejszych dzieł na temat życia Morusa.

⁶ Richard Marius, tamże s.504.

⁷ Praktykę tę stosowano w stosunku do zdrajców.